

UNIwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny
KATEDRA FILOLOGII SŁOWIAŃSKIEJ

Nazwa przedmiotu:	Polskie nazwy własne na tle słowiańskim	Punkty ECTS:	4
Forma zajęć / liczba godzin:	ćwiczenia konwersatoryjne	30	
Koordynator przedmiotu:	dr hab. prof. UŁ Rafał Zarębski		
Prowadzący zajęcia:	dr hab. prof. UŁ Rafał Zarębski		
Skrócony opis przedmiotu:	Celem zajęć jest zapoznanie się z onomastyką, jako dziedziną badań językoznawczych. Problematyka zajęć skupia się wokół teorii, metodologii, genezy, budowy, sposobów funkcjonowania rozmaitych typów nazw własnych (antroponimów, toponimów itd.) w historii języka polskiego, a także w języku współczesnym, na szerszym tle słowiańskim.		
Wymagania wstępne:	Wymagania pozwalające na rozpoczęcie pierwszego roku studiów slawistycznych na poziomie licencjatu.		
Efekty kształcenia:	W efekcie odbytego kursu student powinien:		
Wiedza:	<ol style="list-style-type: none"> mieć wiedzę ogólną z zakresu terminologii, teorii i metodologii językoznawczej, w tym z zakresu onomastyki (01F--1A_W03); mieć świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz jego historycznej zmienności w odniesieniu do materiału onimicznego (01F--1A_W04); mieć uporządkowaną wiedzę w zakresie wewnętrznego zróżnicowania dyscypliny (01F--1A_W05). 		
Umiejętności:	<ol style="list-style-type: none"> posiadać podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu onomastyki (01F--1A_U02); posiadać umiejętność przygotowania wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji językoznawstwa slawistycznego z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu w języku polskim (01F-1A_U07); potrafić wyszukiwać, analizować i posługiwać się prostymi informacjami w języku obcym, wykorzystując różne źródła (01F-1A_U09). 		
Kompetencje społeczne:	<ol style="list-style-type: none"> potrafić pracować w grupie, przyjmując różne w niej role (01F-1A_K01); potrafić odpowiednio określić priorytety służące realizacji 		

	<p>określonych zadań (01F-1A_K03);</p> <p>3. mieć świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, krajów języka słowiańskich (01F-1A_K05).</p>
Treści kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagadnienia ogólne (miejsce nazw własnych w systemie języka, metodologia i terminologia dyscypliny). 2. Apelatywizacja, proprializacja, strefa przejściowa pomiędzy leksyką apelatywną a proprialną. 3. Imiona w perspektywie historycznej i współczesnej. Imiona słowiańskie, chrześcijańskie, współczesne tendencje. Społeczne zróżnicowanie imiennictwa. 4. Geneza i budowa nazwisk słowiańskich. Nazwiska w perspektywie socjolingwistycznej. 5. Przewiska w ujęciu onomastyczno-socjolingwistycznym. Inne kategorie antroponimiczne (pseudonimy, przydomki, etnonimy). 6. Nazwy miejscowe – tradycja i współczesność. 7. Nazwy terenowe, wodne i górskie. 8. Inne wybrane kategorie nazw własnych. Nazwy w przestrzeni literackiej i medialnej.
Metody i kryteria oceniania:	<p>Student jest oceniany na podstawie obecności na zajęciach (10%), aktywności (10%), przygotowanego referatu (30%) i pracy zaliczeniowej (50%).</p>
Metody dydaktyczne:	<p>Praca w grupach nad wybranym tematem, dyskusja grupowa (metoda sytuacyjna), wspólna analiza tekstów, słowników, praca z materiałami własnymi studentów, a także przygotowanymi przez wykładowcę.</p>
Literatura:	<p>a) Literatura podstawowa:</p> <p><i>Polskie nazwy własne. Encyklopedia</i>, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa-Kraków 1998, s. 15-36.</p> <p><i>Słowiańska onomastyka. Encyklopedia</i>, red. E. Rzetelska-Feleszko i A. Cieślíkowa przy współpracy J. Dumy, t. 1, Warszawa-Kraków 2002.</p> <p><i>Słowiańska onomastyka. Encyklopedia</i>, red. E. Rzetelska-Feleszko i A. Cieślíkowa przy współudziale J. Dumy, t. 2, Warszawa-Kraków 2003.</p> <p>b) Literatura uzupełniająca:</p> <p>M. Malec, <i>Imię w polskiej antroponimii i kulturze</i>, Kraków 2001.</p> <p>Z. Kaleta, <i>Nazwisko w kulturze polskiej</i>, Warszawa 1998.</p> <p>Z. Kaleta, <i>Ewolucja nazwisk słowiańskich. Studium teoretyczno-porównawcze</i>, Kraków 1991.</p> <p>W razie potrzeby wykładowca podaje dodatkową literaturę.</p>
Informacje dodatkowe:	<p>Brak.</p>